

A minimális fuvardíj bevezetésének jogszabályi és versenyjogi lehetősége az EU-ban és belföldön

Budapest, 2020. július 15.

Árszabályozás – minimális bérek, árak, díjak

/ termelés- és árkontroll: ár- és tervehivatali bürokrácia
(tőkés gazdaságokban háborús helyzetben, szocialista
tervgazdaságban főszabályként)

/ modern állami (önkormányzati) árszabályozás:
kivételként

/ kollektív szerződés (munkaviszony kapcsán)

/ iparági megállapodás; szövetségi/kamarai döntés vagy
ajánlás („önszabályozás”)

Kollektív szerződések

/ a versenyjog hatályán kívül esik: a munkavállaló nem „vállalkozás”; a szakszervezet nem „kartell”

Vegyük például a barátom Rajkai Zoli esetét: hosszú idő után megpróbált árat emelni egy Walt Disney produkcióban, ráadásul azzal a céllal, hogy a többiek gázsiját is feljebb tornássa. Mickey egér magyar hangja volt mostanáig. Az idők kezdete óta, azaz tizennyolc éve ő adta a hangját annak az egérnek. Soha nem volt kifogás a munkájára, mégsem tárgyaltak vele, hanem titkokban elkezdtek új hangot keresni és persze azonnal volt, aki elvállalta olcsóbban. Na, azt az embert, aki ilyesmit csinál én nyugodt szívvel nevezem gumigerincű féregnek. Ha annyi esze lett volna, hogy mielőtt igent mond a kollégája szerepére alaposan tájékozódik, akkor a mai napon már minden színész háromszoros gázsit kapna a Walt Disney produkciók után. Mert, ha senki nem vállalja el Rajkai Zoli szerepét, akkor mattot kapott volna a szinkronstúdió és a Walt Disney is. Ha összejárnak, kikényszeríthették volna a gázsiemelést mindenki számára. Nem ez történt.

Iparági „önszabályozás”

/ bármely megállapodás vagy szövetségi döntés, amely az árak növelésére (minimális árak rögzítésére stb.) irányul:
TILOS!

/ árverseny: a verseny egyik legfontosabb dimenziója

/ a vállalkozások nem vehetik át a jogalkotó/árhivatal szerepét

/ és nem csak az árak, hanem más verseny-tényezők tekintetében sem! (ok: un. önállósági elvárás („*Selbstständigkeitspostulat*”))

Aki eddig próbálta, mindig elbukott:

/ újságírók (Vj-36/2008)

/ ügyvédek, könyvvizsgálók (Vj-84/2007, Vj-133/2000,
Vj-180/2004, Vj-16/2005)

/ orvosok, állatorvosok, gyógyszerészek (Vj-45/2001, Vj-1-
1999, Vj-60/2006)

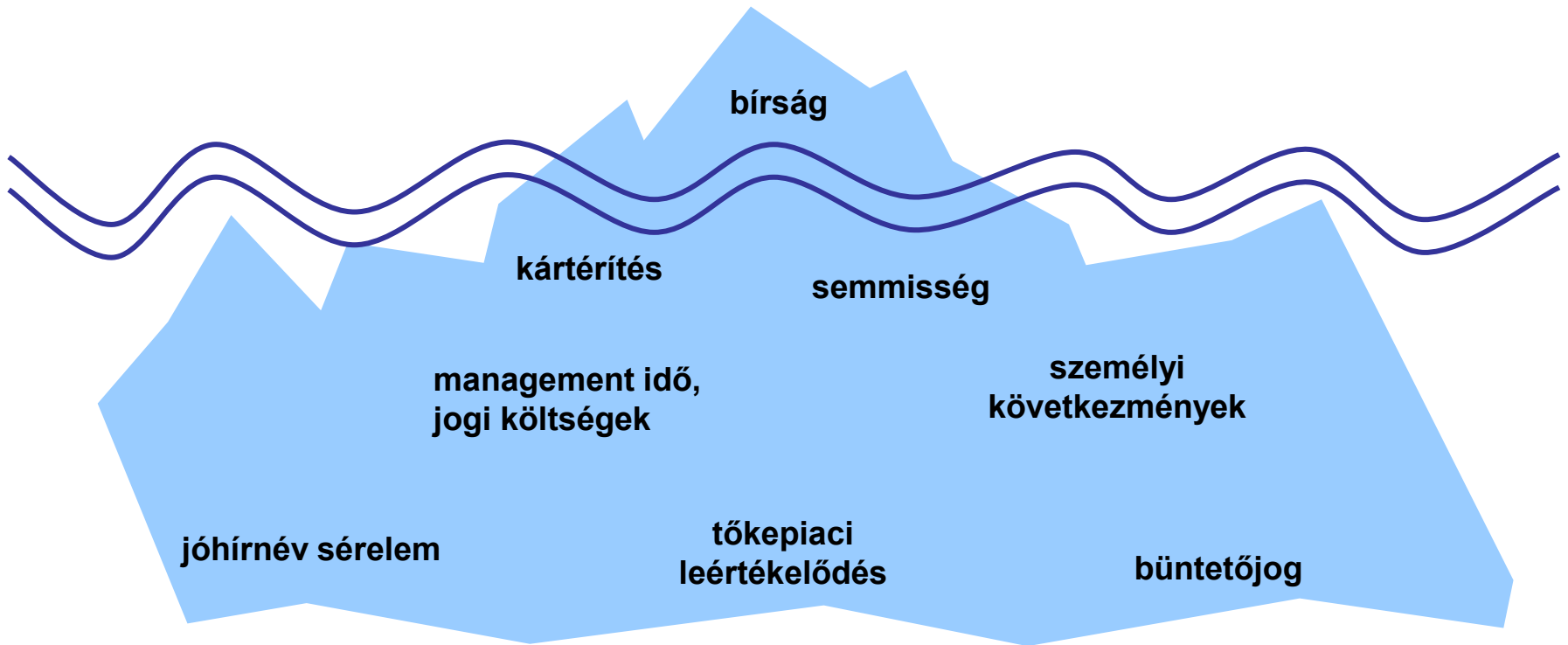
/ alkotó- és képzőművészek, építészek, mérnökök (Vj-
98/2004, Vj-56/2003, Vj-201/2005, Vj-119/1999)

/ terméktanácsok (Vj-62/2012, Vj-47/2003, Vj-74/2003)

/ sok-sok szövetség, egyesület, iparkamara

A jogkövetkezmények súlyosak versenyjogi jogsértés esetén

Állami szabályozás/ajánlás/beavatkozás (1)

/ ha az állam elvonja a vállalkozások döntési szabadságát:
a kartell kizárt!

/ ha az állam csak ráhatást gyakorol: a kartell fennállhat
(állami ráhatás: enyhítő körülmény)

/ az állam, amikor szabályozóként jár el: nem „vállalkozás”

/ a *nemzeti* versenyjogot tehát a tagállam szabályozással
„felülírhatja” – pl. dinnyekartell-ügy

Állami szabályozás/ajánlás/beavatkozás (2)

/ ugyanakkor az uniós jog korlátot képez!

/ ha a tagállam az árszabályozással uniós jogot sért, a kivétel nem érvényesül

- az árszabályozás „magánkézbe adása” (azaz a közérdek helyett iparági szereplők magánérdekének érvényesítése)
- erőfölénnyel való visszaélés indukálása (pl. mesterséges kínálat-szűkösséggel)
- árak/szolgáltatások szabad áramlásának korlátozása (pl. a versenyképesebb import árelőnyének eltüntetése)

/ kivéve, ha az EU jog maga megengedi a kivételt (pl. agrárium)

Állami szabályozás/ajánlás/beavatkozás (3)

/ 1990. évi LXXXVII. tv. - az árak megállapításáról

„Az árak legfőbb szabályozója a piac és a gazdasági verseny. Az árakra vonatkozó közvetlen kormányzati beavatkozás csak ott indokolt, ahol a [versenytörvényben] foglaltak nem elégségesek a káros versenykorlátozás és a gazdasági erőfölénnyel való visszaélés megakadályozására.” (preambulum)

Állami szabályozás/ajánlás/beavatkozás (4)

„A mellékletben felsorolt termékekre, szolgáltatásokra [...] a hatósági ár megállapítója legmagasabb árat vagy legalacsonyabb árat [...] állapít meg.” (7. § (1) bek.)

„A hatósági árat, valamint annak alkalmazási feltételeit jogszabályban kell közzétenni.” (11. § (1) bek.)

- a hatósági ár beépül a szerződésekbe
- attól eltérő árkikötés: semmis
- hatósági ártól eltérés egyben fogyasztóvédelmi és árhatósági bírságot vonhat maga után

Valami ilyesmit szeretnénk?...

A villamos energia beszerzési ára hazai közzététel miatt erőműre, azaz a szállító vásárlási ára hazai közzététel miatt erőműre, azaz a szállító

$$a = a_0 \times w + \frac{Q}{v_E} \quad c = b_0 \times f_0 \times z + \frac{Q}{v_N}$$

A szállító eladási átlagára a szolgáltatóknak (na

$e = d_0 \times \frac{c}{c_0} + g_0 \times \varepsilon$ a eladási átlagára (fogyasztói átlagár):

Termelői árkorrekciós tényező

$$w = w_e \times \left[s_T \times \frac{T}{100} + (1 - s_T) \times \frac{z}{z_e} \right]$$

Tüzelőanyag-árindex:

$$T = m_G \times T_G + m_A \times H + m_F \times H \times T_F + (1 - m_G - m_A - m_F) \times \frac{Y}{Y_e}$$

Összegzés

/ piaci szereplők közötti árrögzítés: MINDÍG TILOS és ezért ilyen megoldás kerülendő

/ állami árszabályozás:

- elvileg nem kizárt
- jogszabály-alkotással jár: a folyamat hosszabb
- EU joggal való konformitás biztosítandó
- feltehetőleg bonyolult rendszer lenne
- és csak magyar szuverenitás alatt

Köszönöm a megtisztelő figyelmet, várom kérdéseiket!

Dr. Fejes Gábor, LL.M.
ügyvéd, c. egyetemi docens (ELTE)
partner
Oppenheim Ügyvédi Iroda
T: 06 30 383 9941
E: gabor.fejes@oppenheimlegal.com
I: www.oppenheimlegal.com

DISCLAIMER

This presentation is intended solely for the purposes of of explanations on the general legal background and is not intended to provide legal advice and should not be relied on or treated as a substitute for specific advice concerning individual circumstances. By definition, a slide-show presentation is incapable of being a complete and detailed description of the legal issues addressed in it. Hence, Oppenheim does not accept any liability for any loss or damage suffered by any person relying on any information or omission in this presentation.

A jelen prezentáció kizárólag a jogi háttér általános bemutatása céljaira készült és nem szolgál egyedi jogi tanácsadásként, így arra nem lehet egyedi esetben adott jogi tanácsként (vagy ilyen helyettesítőjeként) hivatkozni vagy akként kezelni. A slide-show prezentáció természeténél fogva alkalmatlan arra, hogy az abban érintett jogi kérdések teljes körű és részletes bemutatását nyújtsa. Ezért az Oppenheim kifejezetten kizárja felelősségét bármely személlyel szemben, aki/amely a jelen prezentációban foglalt bármely információra vagy annak hiányára támaszkodott.

